

Izstrādāti priekšlikumi turpmākai rīcībai attiecībā uz organiskajām augsnēm lauksaimniecībā

Priekšlikumi ir izstrādāti, balstoties uz **Latvijas Bioekonomikas stratēģijā 2030** izvirzītajiem mērķiem, kas ir orientēti uz saražotās biomasas pievienotās vērtības palielināšanu, veicinot produkcijas eksportu un nodarbinātību.

Pētījumā analizēts organisko augšņu (hidromorfās augsnes) un potenciāli organisko augšņu (pushidromorfās augsnes) ģeogrāfiskais izvietojums poligonu līmenī, izvērtēta ražošanas struktūra šajās augšņu grupās un identificētas ražošanā neizmantotās, nekoptās un aizaugušās platības. Organisko augšņu platības sasaistītas ar informāciju par lauksaimniecības dzīvnieku izvietojumu, lai noskaidrotu dzīvnieku skaitu, kuriem lopbarību nodrošina organiskajās augsnēs esošie zālāji, kā arī noteikts to saimniecību skaits, kuras saimnieko hidromorfajās un pushidromorfajās augsnēs, noskaidrots šo saimniecību lielums un organisko augšņu īpatsvars kopējā saimniecību lauksaimniecībā izmantojamās zemes platībā.

Veikta arī ieguvumu analīze, salīdzinot hidromorfajās un pushidromorfajās augsnēs saražotās produkcijas vērtību un SEG emisijas. Lai novērtētu organisko augšņu lomu dabas aizsardzības funkciju nodrošināšanā, veikti aprēķini par šo platību lielumu īpaši aizsargājamās dabas teritorijās. Visa darba izpildē izmantota ģeogrāfiskās informācijas sistēmas informācija, kas ļauj precīzi identificēt augšņu izvietojumu, šo informāciju savienojot gan ar lauksaimniecības aktivitāšu

ģeogrāfisko informāciju, gan ar īpaši aizsargājamo teritoriju ģeogrāfisko informāciju. Darba uzdevumu izpildei izmantota 2016. gadā digitalizētā augšņu karte (kurā ir apkopota informācija par augšņu tipiemi pirms 31-56 gadiem), Lauku atbalsta dienesta dati un novērtējumi par platībām lauku līmenī (t.sk. par lauku blokiem, kultūraugiem un piešķirto atbalstu), Lauksaimniecības datu centra dati par dzīvniekiem, kā arī Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas dabas datu pārvaldības sistēmas „Ozols” informācija.

Pētījuma rezultātā ir izstrādi priekšlikumi turpmākai rīcībai attiecībā uz organiskajām augsnēm lauksaimniecībā, ņemot vērā Latvijas Bioekonomikas stratēģijā 2030 paredzētos mērķus.

Pētījums “Organisko augšņu devuma novērtējums Latvijas lauksaimniecībā - daudzfaktoru ietekmes izvērtējums efektīvas zemes izmantošanas risinājumu piedāvājumā”

Latvijas bioekonomikas stratēģijas izstrāde sākās jau 2016. gadā, kad Latvijas Zemkopības ministrija un Latvijas Meža īpašnieku biedrība sadarbībā ar partneriem no Spānijas, Somijas, Francijas, Slovēnijas, Bulgārijas, Itālijas un Rumānijas uzsāka INTERREG EUROPE programmas BIO4ECO projekta īstenošanu.

Darbs tika veikts daudzās paralēlās diskusiju grupās (ieskaitot nodokļu politiku, farmāciju, būvniecību utt.) un BIO4ECO partneru pieredzes apmaiņa un piemēri deva iespēju iegūt nepieciešamo informāciju, lai analizētu situāciju un formulētu darbības virzienus iekļaušanai Latvijas bioekonomikas stratēģijā.

Plašāka informācija par pētījumu iegūstama pētījuma atskaitē un sazinoties ar Latvijas Lauksaimniecības universitātes vadošo pētnieku Alekseju Niperu (aleksejs.nipers@llu.lv) vai BIO4ECO projekta vietējās rīcības grupas koordinatori Ievu Līcīti (ieva.licite@zm.gov.lv).